

Warszawa, 14 września 2022 r.
KL/350/176/JS/2022

Pani
Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

Konfederacja Lewiatan dziękuje za zaproszenie do konsultacji projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ceny referencyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz okresów obowiązujących wytwórców, którzy w danym roku wygrali aukcje. W załączeniu przekazujemy uwagi, które zostały opracowane przez Radę OZE Konfederacji Lewiatan, z uprzejmą prośbą o ich analizę i uwzględnienie.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

Pan Ireneusz Zyska – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Pełnomocnik Rządu ds. OZE

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ceny referencyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz okresów obowiązujących wytwórców, którzy w danym roku wygrali aukcje (dalej: Rozporządzenie).

Uwagi ogólne

Na wstępie należy stwierdzić, że praktycznie żadna z cen referencyjnych zaproponowanych w projekcie Rozporządzenia nie odzwierciedla LCOE dla konkretnych typów i wielkości instalacji OZE wg. stanu na koniec sierpnia 2022r. Ta sytuacja pozostaje w sprzeczności ze zobowiązaniem Polskiego Rządu, przywołanym w warunkach notyfikacji Polskiego Aukcyjnego Systemu Wsparcia OZE (wątek 28), które jednoznacznie potwierdza, że ceny referencyjne mają być kształtowane na bazie LCOE.

W ciągu 2021 r. mieliśmy do czynienia z wzrostami cen dóbr i usług inwestycyjnych znacznie większymi jak średnioroczny wskaźnik CPI wynoszący dla 2021 r. 5,1%. W podstawowych pozycjach CAPEX, wzrosty cen przekraczały często 30%. W 2022 r. wystąpiły dalsze wzrosty cen dóbr i usług inwestycyjnych spowodowane w dużym stopniu wojną w Ukrainie. Już w II półroczu 2021 r. rozpoczął się wzrost OPEX, która to tendencja utrzymała się w I półroczu 2022 r. W tym zakresie pewien obraz może dawać prognozowany poziom średniorocznej inflacji CPI w 2022 r., którą Narodowy Bank Polski w lipcu 2022 r. oszacował na ponad 14%.

W kwietniu 2022 r. Ministerstwo zwróciło się do organizacji branżowych o przedstawienie aktualnych danych potrzebnych do wyliczenia LCOE, a więc do ustalenia poziomu cen referencyjnych. Upływ czasu od tamtego momentu, a przede wszystkim mocno zmienna sytuacja na rynku dóbr i usług inwestycyjnych sprawiła, że mieliśmy od tamtej pory do czynienia ze wzrostami praktycznie wszystkich kosztów uwzględnianych przy wyliczeniu LCOE.

Uważamy ponadto, iż kierując do konsultacji projekt Rozporządzenia dotyczącego cen referencyjnych, które w praktyce będzie dotyczyć inwestorów podejmujących decyzję o rozpoczęciu realizacji projektów w 2023 r., Ministerstwo Klimatu i Środowiska powinno kierować się wskaźnikami nakładów jak najbardziej aktualnymi lub nawet wyprzedzającymi, a nie historycznymi. Tym bardziej, że podobna dynamika wzrostu cen nie występowała w latach ubiegłych, stąd branża nie kładła tak dużego nacisku na konieczność aktualizacji założeń ekonomicznych w przeciągu roku

Aukcyjny System wsparcia OZE jest instrumentem który pozwalał dotychczas efektywnie realizować cele polityki gospodarczej związane z rozwojem źródeł odnawialnych. Wysokość cen referencyjnych dla poszczególnych rodzajów instalacji będzie miała kluczowe znaczenie dla jego dalszego powodzenia, którym będzie odpowiednia – wysoka - podaż konkurencyjnych projektów. Podobnie fundamentalne jest znaczenie cen referencyjnych dla rozwoju instalacji biogazowych i hydroenergetycznych korzystających z Systemu Taryf FIP/FIT.

LEWIATAN

Ceny referencyjne zaniżone w stosunku do faktycznych poziomów LCOE mogą przyczynić się do kłopotów inwestorów z uzyskaniem w bankach finansowania w formule *project finance*, a bez pozyskania finansowania projekty z wygraną aukcją czy uzyskaną Taryfą FIP/FIT po prostu nie powstaną. Trzeba pamiętać, że na polskim rynku nie są co do zasady dostępne umowy na zakup energii (PPA) z wiarygodnymi spółkami obrotu na okresy dłuższe jak 3 lata. Tym samym aukcyjny Contract-for-Difference jest jedyną opcją na pozyskanie finansowania na lata 4-15.

Wiatr i fotowoltaika (PV)

W przypadku obydwu koszyków dla instalacji wykorzystujących energię wiatru i słońca, na atrakcyjność aukcyjnego systemu wsparcia rzutuje alternatywa w postaci innych form zabezpieczenia przychodów z planowanej instalacji. Wygrana w aukcji OZE oznacza *de facto* zakontraktowanie istotnego wolumenu wytworzonej w przyszłości energii w określonej, indeksowanej cenie, znacząco niższej od obserwowanych obecnie i oczekiwanych w średnim terminie cen rynkowych. W Polsce rozwój OZE nie nadąża za potrzebami gospodarki.

Co prawda, w koszyku aukcyjnym dla źródeł wykorzystujących energię wiatru i słońca – szczególnie dla instalacji o mocy ponad 1 MW, średnia cena w ostatnich aukcjach kształtowała się poniżej limitu dla instalacji wiatrowych, jednak ten trend nie będzie kontynuowany ze względu na obowiązujące ograniczenia rozwoju nowych instalacji wiatrowych, skutkujące ich marginalnym udziałem w najbliższych aukcjach. Proponowane ceny referencyjne powinny uwzględniać liczne zakłócenia w łańcuchach dostaw i na rynkach materiałów takich jak stal, aluminium, krzem i srebro, jaki miały miejsce w ostatnich miesiącach oraz wysoce zmienną sytuację makroekonomiczną i geopolityczną. Obecnie panuje na rynkach ogromna niepewność co do dalszego wzrostu cen produktów i usług, kosztów transportu, a także wzrostu kosztu kapitału.

Uwzględniając przywołane uwarunkowania makroekonomiczne oraz istotną zmianę LCOE w stosunku do założeń przyjętych do wyliczenia cen referencyjnych w 2021 r., w ocenie Rady OZE Konfederacji Lewiatan ceny referencyjne dla instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (PV) powinny być powiększone co najmniej o poziom średniorocznej inflacji CPI w 2022 r., którą Narodowy Bank Polski w lipcu 2022 r. oszacował na ponad 14%.

Biogaz

Z punktu widzenia sektora biogazowego, należy podkreślić, że Rozporządzenie dotyczące cen referencyjnych jest podstawowym czynnikiem, wpływającym na decyzję Inwestora o rozpoczęciu pozyskiwania odpowiednich zgód administracyjnych, które trwa w praktyce około 1-1,5 roku. Po tym czasie Inwestor może wystąpić do Prezesa URE z wnioskiem o wydanie tzw. Zaświadczenia o możliwości sprzedaży energii po stałej cenie. System

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

wymaga więc przewidywania od Inwestora, czy obecne wysokości cen referencyjnych, będą równie atrakcyjne w momencie złożenia odpowiedniego wniosku¹.

Biorąc pod uwagę tylko aktualizację danych CAPEX (informacje od inwestorów biogazowych i zebranych przez nich ofert)², cenę referencyjną dla instalacji biogazowych powinny kształtować się na następujących poziomach:

1) dla biogazowni rolniczych:

a) do poniżej 500 kW z CHP -	935 zł/MWh (nowy CAPEX 15 mln zł) ³ ,
b) od 500 kW do 1 MW z CHP -	860 zł/MWh (nowy CAPEX 22 mln zł) ⁴ ;

2) dla instalacji biogazu składowiskowego:

a) do poniżej 500 kW bez CHP -	795 zł/MWh ⁵ ,
b) do poniżej 500 kW z CHP –	837 zł/MWh,
c) od 500 kW bez CHP –	775 zł/MWh ⁶ ,
d) od 500 kW z CHP –	815 zł/MWh

Powyższe wyliczenia prezentują zmianę tylko i wyłącznie poziomu CAPEX. Nie uwzględnia się w nich innych okoliczności występujących lub mogących wystąpić w niedalekiej przyszłości:

- zwiększona presja inflacyjna wpływająca na wyższe oczekiwania poziomu wynagrodzeń,
- większy koszt obsługi zadłużenia w długim terminie,
- wzrost kosztów upraw ze względu na spodziewany deficyt materiału na rynku nawozowym w roku 2023 (przerwana produkcja ze względu na wysokie ceny gazu) – biogazownie nie zawsze są samowystarczalne pod względem nawozu,
- wzrost kosztów na usługi obce, np. serwisowe, ze względu na tzw. spiralę inflacyjną.

¹ Remedium na obecne permanentne niedopasowanie cen referencyjnych do faktycznych poziomów LCOE mogłoby być wprowadzenie inflacyjnej waloryzacji cen referencyjnych, wzorem waloryzacji cen aukcyjnych lub cen wynikających z Taryf FIP/FIT.

² Przykładowo w okresie od 15 kwietnia do 7 września br. wzrost cen w poszczególnych elementach składowych instalacji biogazowych OZE wynosi odpowiednio:

- 1) Cena zakupu jednostek kogeneracyjnych – wzrost o ok. 8% plus dodatkowa wzrost wynikający kursu euro;
- 2) Ceny komponentów, części zamiennych do silników – wzrost o ok. 20%;
- 3) Ceny elementów instalacji gazowej (kształtki, rury i inne elementy z materiałów HDPE, PE, PA) – wzrost o ok. 20%;
- 4) Ceny elementów instalacji elektroenergetycznych (stacji trafo, kable, rozdzielnie SN itp.) – wzrost o ok. 20%.
- 5) Wzrost kosztów robocizny – wzrost o ok. 20%.

³ Odpowiedniej korekcie powinna podlegać także cena referencyjna dla energii elektrycznej wytwarzanej poza procesami wysokosprawnej kogeneracji (CHP)

⁴ Jak w przypisie poprzedzającym

⁵ Dominująca część instalacji biogazu składowiskowego ma problem ze spełnieniem warunku wysokosprawnej kogeneracji z racji na lokalizację w oddaleniu od potencjalnych odbiorców ciepła

⁶ Jak w przypisie poprzedzającym

LEWIATAN

Należy podkreślić, iż od wycień LCOE przesłanych do Ministerstwa w kwietniu 2022r, wszelkie zdarzenia geopolityczne nie wpłynęły pozytywnie na wyhamowanie tempa wzrostu kosztów funkcjonowania i budowy instalacji biogazowych. Przeciwnie, jeszcze bardziej utwierdziły przekonanie o konieczności zwiększenia dynamiki rozwoju sektora, jako elementu wpływającego na bezpieczeństwo energetyczne bez względu na warunki atmosferyczne czy porę roku.

Ceny referencyjne stanowią podstawę do ustalenia „stałych cen” stanowiących podstawę do rozliczeń w Systemie Taryf FIP/FIT, gdzie skala niezgodności z LCOE jest jeszcze większa, z racji na zastosowane mnożniki 0,9/0,95 dodatkowo obniżające faktyczne wynagrodzenie dla instalacji biogazowych i hydroenergetycznych. W tej kwestii rozwiązaniem może być zamknięcie systemu aukcyjnego dla instalacji biogazowych i hydroenergetycznych o mocy do 1MW, dla których system ten jest nieadekwatny. Działaniu temu powinno towarzyszyć jak najszybsze przeniesienie instalacji do 1 MW do Systemu Taryf Fit/FIP ze stałą ceną równą zwaloryzowanej na 2022 r. ich cenie aukcyjnej.

Chcilibyśmy także ponownie podkreślić rosnący problem braku możliwości przyłączenia instalacji biogazowych do sieci dystrybucyjnej. Problem ten właściwie obecnie sparaliżował rozwój sektora, mimo tego, iż w okresach zimowych mógłby on dostarczyć tak pożądaną i poszukiwaną dziś stabilnej energii elektrycznej i ciepłej. Problem ten wymaga podjęcia działań systemowych. Jako Rada OZE Konfederacji Lewiatan wyrażamy gotowość do dialogu z Ministerstwem Klimatu i Środowiska w celu przyspieszenia działań, które odblokowałyby potencjał tego sektora, tak ważnego w obecnej sytuacji geopolitycznej.

Hydroenergia

Także i w zakresie instalacji OZE wykorzystujących wyłącznie hydroenergię do wytwarzania energii elektrycznej ceny referencyjne nie odzwierciedlają wzrostu kosztów inwestycyjnych, operacyjnych i finansowych związanych z wykonaniem i eksploatacją obiektów energetyki wodnej, jaki nastąpił w ciągu 2021 i 2022 roku.

Wpływ na taki stan rzeczy miał:

- Wzrost cen usług, urządzeń i materiałów budowlanych, w tym:
 - prace projektowe – wzrost cen o 20%
 - wyposażenie mechaniczne – wzrost cen o 18% - 35% (w zależności od producenta)
 - wyposażenia elektroenergetyczne – wzrost cen o 15%-91% (w zależności od towarów)
 - prace hydrotechniczne – wzrost cen o 32% - 38% (w zależności od wykonawcy)
- Wzrost cen energii dla przedsiębiorstw wpływający na wzrost cen wykonawstwa urządzeń i usług;
- Wzrost kosztów zatrudnienia; Według danych GUS, w okresie roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 11,8 proc., co oprócz wpływu na ceny usług i materiałów, a więc wpływu na koszty inwestycyjne, wpływa również na koszty operacyjne działania hydroelektrowni, gdyż przypadku energetyki wodnej koszty zatrudnienia stanowią istotną część kosztów związanych z eksploatacją instalacji;

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

- Rosnące koszty utylizacji odpadów (przy czym należy podkreślić, iż elektrownie wodne nie generują wprost odpadów w procesie technologicznym, natomiast utylizują odpady płynące w rzekach, które zatrzymują się na kratach wlotowych do elektrowni wodnych);
- Wzrost kosztów finansowania projektów; W stosunku do I półrocza 2021 podstawowa stopa referencyjna NBP wzrosła z 0,1 %, do 6,5 %. Zatem koszt finansowania wzrósł ze średniego poziomu 3 % (0,1% stopa referencyjna + 2,9% marża Banku) do 9,4% (6,5% stopa referencyjna + 2,9% marża banku). Nawet jeżeli jest to sytuacja przejściowa, to pierwszych obniżek stóp procentowych rynek oczekuje pod koniec 2023 r.
- Przewidywany trend spadkowy realnych cen energii elektrycznej w okresie średnioterminowym, który jest bezpośrednio związany ze wzrostem generacji ze źródeł OZE.

W celu uwzględnienia wskazanych okoliczności oraz danych o kosztach przygotowywanych lub realizowanych w ostatnim czasie projektów hydroenergetycznych, które zostały przekazane Ministerstwu Klimatu w kwietniu br. cenę referencyjną dla instalacji OZE wykorzystujących hydroenergię do wytwarzania energii elektrycznej powinny wzrosnąć w stosunku do obowiązujących w roku 2021 i aktualnie wynosić odpowiednio dla instalacji o mocy zainstalowanej elektrycznej:

1) do poniżej 500 kW –	1.110 zł/MWh
2) od 500 kW do 1MW –	1.087,00/MWh
3) ponad 1MW –	1.062,00 zł/MWh

KL/350/176/JS/2022

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

